

Església de Tarragona

Núm. 283 Novembre - Desembre 2014 - Quinta època

Us ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor (Lc2,11)

Dr. Agustí Borrell Viader: «La temptació d'aïllar-se sempre és present però és totalment contradictòria amb l'essència del cristianisme»

El P. Agustí Borrell és, des de l'any 2008, el provincial dels Carmelites Descalços de Catalunya i les Illes Balears. Doctor en Sagrada Escriptura per l'Institut Bíblic Pontifici de Roma, és professor de la Facultat de Teologia de Catalunya i secretari, des de l'any 1996, de l'Associació Bíblica de Catalunya.

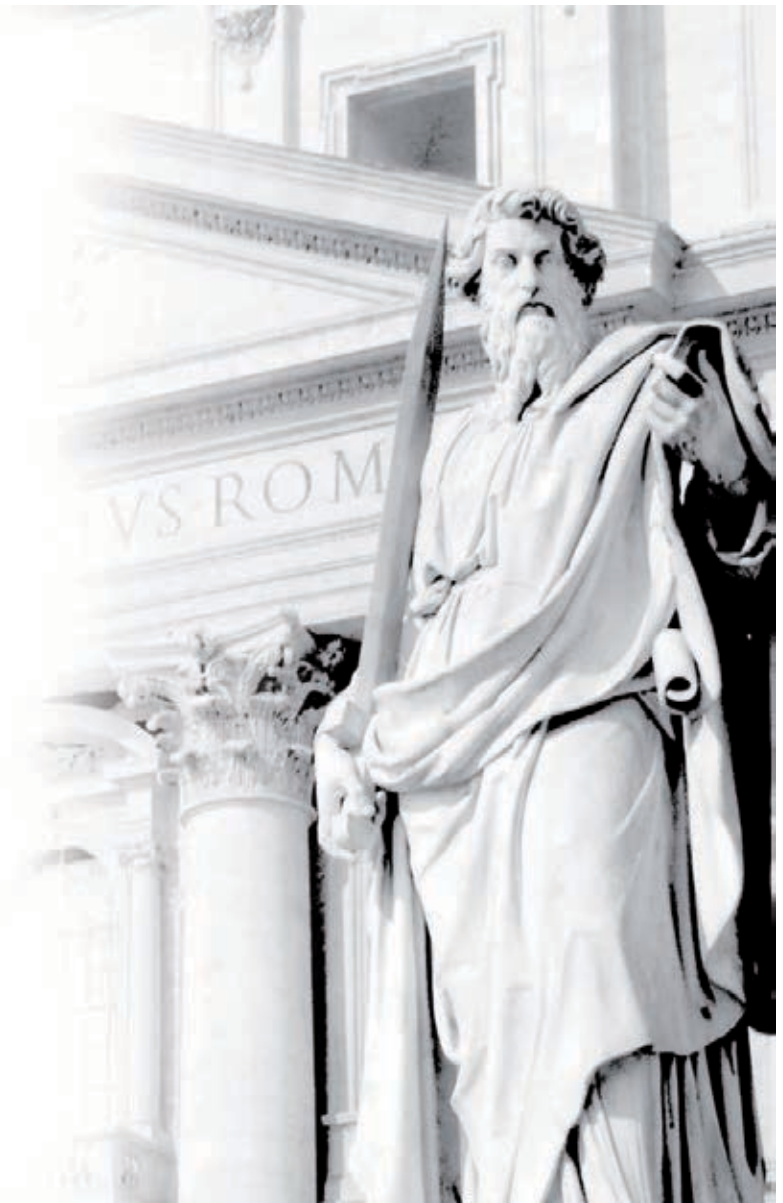
Amb motiu de la inauguració de l'any acadèmic 2014-2015 de l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós (INSAF), va pronunciar la lliçó inaugural «Pau, cridat a ser apòstol». Conversem amb ell sobre la figura de l'apòstol dels gentils, santa Teresa de Jesús i les vocacions a la vida religiosa.

—**Què és, segons Pau, ser apòstol?**

Dit molt ràpidament, ser apòstol és ser testimoni de Jesucrist. Amb tot el que això suposa. L'apòstol és algú que coneix Jesucrist, que el coneix personalment, que hi té una relació directa i que se sent impulsat, se sent enviat, a comunicar als altres allò que coneix. No ho és per iniciativa pròpia. És algú que vol encomanar als altres el goig de conèixer Jesucrist. Aquesta és l'experiència que Pau té. Això és aplicable a qualsevol cristià que se senti enviat a ser apòstol.

—**«La societat en què vivim està oblidant l'Evangeli, no el coneix o no el valora.» Aquesta frase la va pronunciar durant la lliçó inaugural. La raó és, potser, que cada cop hi ha menys apòstols?**

En part és perquè els mateixos cristians vivim d'una manera molt freda la nostra fe i perquè potser hem posat massa l'accent en qüestions formals, externes, rituals, morals... quan allò que és essencial en el cristianisme i allò que és capaç de cridar l'atenció és la presència vivent d'un Déu que t'estima, que

vol el nostre bé. Per què Pau atreia tant i tenia tant d'entusiasme? Per això mateix, perquè ell portava en ell mateix la presència de Jesucrist, vivia il·lusionat, ple d'aquesta presència, i això ho encomanava.

Quan un viu una experiència tan forta, l'hi surt gairebé sense parlar. Tot el que fa transmet aquesta felicitat. No diré que la nostra fe no sigui autèntica, però algunes vegades ens falta aquesta força, aquest entusiasme i ganes de fer-lo conèixer.

Per què Pau atreia tant i tenia tant d'entusiasme? Perquè ell portava en ell mateix la presència de Jesucrist

—Pau pot donar testimoni d'allò que té en el seu interior perquè coneix Jesucrist, ha fet experiència d'ell. Com podem ajudar altres persones a fer-ne experiència?

A vegades ens limitem a una transmissió informativa de la fe. A vegades les mateixes catequesis ho són, ens limitem a ensenyar la vida de Jesús, què va fer o què va ensenyar. Però jo em pregunto: convidem els nens a l'encontre personal amb Jesucrist? Si no hi ha això és molt difícil que la fe cristiana sigui atractiva. Al començament, els primers cristians, no anaven amb un catecisme, sinó que simplement deien: «Jesús ha mort i ha ressuscitat. Nosaltres en som testimonis.»

Quan un coneix Jesucrist té ganes de saber més coses. Però primer hi ha d'haver l'entusiasme, l'enamorament.

—Pau s'anomena «apòstol dels gentils, dels pagans». Quines semblances trobem entre la societat actual i la de Pau?

Aquest és un element fonamental en el plantejament de Pau. Ell venia del judaisme. Israel se sentia el poble escollit per Déu i havien creat com una mena de mentalitat que ells eren el poble de Déu i els altres eren els pagans. A partir de l'experiència de Jesucrist, Pau entén amb tota evidència que la salvació i l'amor de Déu és per a tota la humanitat, sense excepcions ni barreres. Ell se sent enviat i proclamat a això. Apòstol de tots els pobles perquè hi arribés l'Evangeli. El missatge cristià és fortament universalista, però això va costar d'entendre-ho en un primer moment.

També als primers deixebles els va costar aquesta obertura plena.

En aquest context tan plural també hem de tenir present això. La temptació del tancament i de l'exclusivisme sempre és present en els grups humans i religiosos. Però és totalment contradictòria amb l'essència del cristianisme.

—Per això el papa Francesc insisteix tant a anar a les perifèries, en la relació amb els allunyats...

En aquest moment és essencial, en societats com les nostres que venim d'un passat on hi havia una majoria almenys teòricament i aparentment de cristians i que ara hem quedat reduïts a una minoria. Per tant, hi ha moltes persones que estaven vinculades a comunitats cristianes i ara no ho estan. I totes aquestes persones poden revifar la flama que han tingut de la fe però necessiten un acolliment, un acompanyament, fins i tot una recerca. Si nosaltres mirem de mantenir els que som, de viure tancats en el nostre cercle i no sortim a fora, a portar el Crist a aquesta gent que l'havien conegut però l'han oblidat, acabarem extingint-nos.

Penso que estem en un moment en què aquest interès hi és i està creixent, començant pel papa Francesc. També té aquest sentit, anar als qui són lluny de nosaltres.

—Parlem ara del V Centenari del naixement de santa Teresa. A què ens ha d'ajudar aquest Any Jubilar?

És una oportunitat per a recordar i conèixer una mica més una persona extraordinària del segle XVI que va viure una experiència apassionant de Déu i que a partir d'aquesta experiència personal de Déu, de descobriment del seu amor, va començar una mena de reforma en l'Església, en el seu orde religiós, que es va anar estenent i que ha fet que cinc-cents anys després arreu del món encara sigui recordada.

—Què és el que li impressiona més de la vida de santa Teresa?

Certament és impressionant que, en una societat on la dona tenia un paper secundari i on no tenia cap veu, arribés a fer o a escriure el que va fer. És una persona amb una gran fortalesa. Ella ho atribueix tot a Déu, i és veritat, però també hi ha la seva recerca, resposta, la seva disponibilitat... la seva decisió. Tinc la impressió que el seu gran descobriment és la vida interior. Allò que tenim de més important és dins nostre, un tresor inimaginable.

Segons la visió cristiana, recollida en el Nou Testament —ja ho diu sant Pau— dins nostre hi ha Déu mateix. A vegades ho diem però moltes vegades no en som plenament conscients. Va arribar un moment en què santa Teresa ho va entendre per ella mateixa i en va treure totes les conseqüències. No hem de buscar la felicitat a l'exterior sinó a dins nostre, en la relació amb aquest Déu que viu amb nosaltres i que ens està convidant a l'amistat amb ell, a viure una relació d'amor amb ell. I a partir d'aquí ve tota la resta.

—El llegat escrit de santa Teresa és nombrós. Quin dels seus llibres recomanaria?

Tots els escrits són molt interessants. Ho és molt, per exemple, el primer gran escrit que va fer: el Llibre de la vida. No és una autobiografia encara que aparentment pugui semblar-ho. És més aviat, com diu ella, un recordatori de les misericòrdies de Déu en ella. Com al llarg de la seva vida Déu l'ha anat ajudant, li ha fet descobrir la grandesa de la relació amb ell. Allà hi ha una frase molt coneguda, la definició que ella fa de la pregària, que diu així: «La pregària és un tracte d'amistat, d'estar a soles, amb aquell que sabem que ens estima.»

De frases n'hi ha moltíssimes. Una que em crida molt l'atenció és aquesta tan breu que diu a les seves monges: «No nos imaginemos huecas en lo interior» que podem traduir per 'no estiguem buits per dintre'. Això dona un sentit nou a la vida.

—La manca de vocacions al sacerdoci és una constatació en l'Església. Com ho viuen entre els religiosos?

És el moment que ens ha tocat viure. És la situació actual de l'Església a tots els nivells. En aquests últims anys hi ha hagut una disminució radical de les vocacions, però en tots els àmbits. De fet, el que hi ha és una falta de vocacions cristianes. Si no hi ha famílies cristianes, infants que creixin en ambients cristians, no hi haurà vocacions.

A nosaltres ens porta a reduir les nostres activitats, la nostra presència. Mirem de viure-ho amb pau, amb serenor. Intentem entendre que aquesta deu ser la voluntat de Déu en aquest moment, mirant de fer tot el que és a les nostres mans, evidentment, per a

mantenir el nostre estil de vida, el nostre servei a les comunitats... d'acord amb les nostres possibilitats.

És important no enyorar un passat que ja no tornarà ni somniar en un futur que no coneixem, sinó treballar en el present. Amb això és important santa Teresa. Ella no es va plantejar fer grans projectes. Es va decidir a fer el poc que podia: viure l'Evangelí amb tota perfecció i radicalitat. I això és pot fer sempre, en qualsevol situació, siguem molts o siguem pocs. §

